

Pauli Nielsen:

Nú vágið alt, uttan ræðist bandið

Nýggj bók, við tekstum eftir Sigurð Joensen, er komin. Turið, dóttirin, hevur greitt til prentingar. Í formælinum sigur hon m.a. henda lemjandi sannleika um tær royndir, sum hon, og vit onnur saman við henni, hava havt av sjálvstýrismeyli javnarflokksins: Javnaðarflokkurin tosaði um vaksandi sjálvstýri, og eg trúði teimum lokkandi orðunum. – Seinni skuldi eg síggja, hvussu syndarliga eg mistók meg

Herfyri møtti eg einum sjómanni, sum ikki hevði verið heima síðan fyri jól. Dagin fyri hevði hann pakkað upp jólagávuna frá dóttirini. Jólagávan var bókin Frælsmannamál, eitt savn av greinum úr farnu öld, skrivað av frælsisstríðsmanninum. Og síðan hevði hann lisið. Rúnabundin. Men so kom tað, sum mátti koma: "Men tað veit Gud, Pauli, tað kundi akkurát tað sama verið skrivað í gjár." Men nú verður tað. Ongantið fyrr havi eg hoyrt so nógv tos um tjóðveldið. Eg kenni tað á mær. Nú vilja føroyingar. Á tora vit."

Í gjár seinnapartin møtti eg Turið Sigurðardóttir uttanfyri Keypsamtøkuna. Hon kom brosandí ímóti mær og lat upp skjáttuna.

Nú skal eg vísa tær, hvat ið eg havi her, segði hon og stakk mær eina bók í hondina. Uttaná stóð Sigurð Joensen, Tekstir 1940-1992. Eg ornaði, tí eg visti beinvegin, at hetta var dýr-

gripur, eg stóð við í hondini. So beina leið heim at blaða og lesa. Og eg hugsaði við mær sjálvum: Tað veit Gud, Turið, tað kundi líka so væl verið skrivað í morgun.

Í endanum á formælinum skrivar Turið:

"Tá ið eg í 1987 greiddi savnið Eg stoyti heitt til útgávu, visti eg ikki um sumt av tá gamla tilfarinum, sum nú kemur á prent í hesi bók. Tó visti eg um yrkingina "Ólavsøka 1946", sum varð prentað í Tingakrossi 18. september 1946, tí yrkingin sendi mær hana; so ráddi eg fyri, um eg tók hana við. Eg helt hana vera ov hvassa og tók hana ikki við: nú tókst, helt eg, ganga rætta vegin - móti veruligum sjálvstýri í Føroyum. Javnaðarflokkurin tosaði um vaksandi sjálvstýri, og eg trúði teimum lokkandi orðunum og ímyndaði mær, at hann fór saman við hinum verkamannaflokkinum, Tjóðveldisflokkinum, at bera so í bandi, at vit tóku

ræði og ábyrgd í Føroyum. Henda gamla, teytaleysa stríðsyrkingin hóskaði ikki til ta glæstrimyndina. Yrkingin kom ikki við. Seinni skuldi eg síggja, hvussu syndarliga illa eg mistók meg, og her er yrkingin."

Hon skal ikki endurprentast her í blaðnum, til tess er blaðrúmdin ov lítil nú upp undir valið, men okkurt brotið skal verða trivið í. Hoyrið ljóðið: Nú nærkast stundin, nú saman standið og vinnið frælst aftur fedralandið, nú vágið alt, uttan ræðist bandið –

Hoyr móðir Føroyar við emkandi rødd, hon - fyrr í skarlat, nú sorgarklodd, av sínum børnum so illa stódd –

Tí sá er feigur, ið undan ekur, men alt hann vinnur, ið frælsið tekur.

Í bókini eru umframt tilfarið, ið Sigurð hevur skrivað, eisini greinir og minningarorð um Sigurð Joensen. Har er eisini ein heilsan frá Erlendi Patursson á 75 ára føðingardegi Sigurðar. Eg fari at enda við henni.

Góði Sigurður!

Eg skrivi ikki ta grein til tín henda føðingardag, sum tú hevur uppið. Tað veit eg, at aðrir gera. Bert fari eg at bera tær hjartans tókk fyri øll tær mongu ár, ið leiðir okkara lógu saman. Vit áttu somu hugsjónir, og eiga tær enn. Tað verður kanska hvørgum okkara unnt at síggja hesar hugsjónir ganga út. Men einum skalt tú vera fullvisur í, og tað er, at einaferð verður tað veruleiki."

Erlendur visti, hvussu tá var stutt hjá honum. Triggjar vikur seinni var hann farin.

UMHEIMURIN

Hans Holm
skrivar:

Í dag:
**Fátækradømi
– arbeiðsloysi
– búskapur**

Í gott og væl 20 ár hevur landsøkið, sum nú er vorðið ES, ført tað, ið hevur verið rópt: neyðugi búskaparpoli-tikkurin. Hann byggir á 5 »sannleikar«, sum hava verið hildnir at vera fortreytin fyri búskaparligum vøksstri og høgum materiellum livifóti. Hesir sannleikar eru:

- 1) lægri løn minkar um arbeiðsloysið
- 2) økt uppsparing er ein fløga í framleiðsluna
- 3) landsins figgjarætlan skal javnviga
- 4) inflatión er avgerandi orsøkin til stígur í búskapinum
- 5) búskaparlígr vøksstur er neyðugur fyri, at samfelagið fær ráð at loysa sínar umhvørv-isspurningar.

Um heystið 1997 var miðalarbæðsloysið í ES 10,6% Luxemburg lá niðast við 3,8% og Spania ovast við 19,8%. Hini londini lógu so sjálvandi harímillum, Danmark t.d. við 8,1%. Týskland við 11,2, Frakland við 12,6 og Bretland við 6,8.

Fara vit umleið 20 ár aftur í tíðina, vísir tað seg, at arbeiðsloysið í hesum londum ikki er broytt stórvægis í meðal, í summum er tað minkað nakað, í øðrum vaksið – hóast londini hava ført tann »neyðuga« búskaparpolitikkin.

Inflatiónin hevur verið lítil og ongin, og uppsparingin hevur ikki av sær sjálvum ført til stórra fløgur í framleiðsluna (smb. hvat er hent her í landinum eisini).

Samstundis er harafturat hent tað, at ein partur av fólkinum situr fastur í eini fellu av fá-

tækradømi, sum – vegna tann førdi búskaparpolitikkin – ótrúliga ringt er at koma burtúr. Og eisini er hent tað, at fleiri fólk eru vorðin ríkari enn fyrr – talið á miljóningum hevur ongantið verið størri – so tað, sum er farið fram tey seinastu 20–25 árin, er tað, at gjógvinn millum tey múgvandi og tey, sum eru illa fyri, er vaksinn nógv, og summi eru komin niður um tað markið, har tað er møguligt at liva eitt rimiligt liv.

Tá ið Margaret Thatcher var forsætismálaráðharri í Bretlandi, førdi hon meira enn nakar tann »neyðuga« búskaparpolitikki, t.d. fekk hon latið flestu kolanáð í landinum aftur og so at siga avlivað akfeløgini.

Ein fylgja av hesum er, at fjórði hvør brei – tað er 5.225.000 – fáa minni enn 45 kr. um tíman í løn. 15% av arbeiðsstyrkini – 3.449.000 fólk – fáa undir 40 kr. um tíman, 8% – 1.790.000 – fáa undir 35 kr. og 1.010.000 – 4,5% – undir 30 kr.

Sum dømi kann nevntast, at hárskerar vanligar fortjena 29 kr. um tíman, reingeringsfólk 28 kr., og barnaansing gevur 23 kr. um tíman.

Tað er trúligt, at hesi fólk hava eitt sindur ringt við at síggja tað neyðuga í tí førdi politikkinum.

Eisini kann leggjast afturat, at talið av heimleysum – tað eru tey, sum liggja á gøtuni og undir brúm um náttina – í einum býi sum London liggur um 70.000. Tað er stórt sáð tað sama sum í Calcutta í India.

Suzuki-floytufrálæra

Nú er móguleiki hjá børnum í 5-6 ára aldri at læra at spæla floytu eftir Suzuki-frálæruháttinum

Hendan frálæran byggir á grundregluna hjá kenda japanska læknanum og tónleikaranum Sinichi Suzuki. Hann var sannførdur um, at øll børn kunnu læra at spæla, og at eingi børn eru fødd meira musikalsk enn onnur.

Musikalitetur er nakað, sum øll kunnu taka ímóti, alt eftir umhvørvinum ein veksur upp í. Tað eru serliga tvey fyrstu 3 árin í lívinum, at musikalska grundarlagið verður lagt. Um børn vaksa upp í musikalsk-

um umhvørv, verða tey musikalsk.

Sinichi Suzuki brúkar móðurmálið sum fyrmynd í tónleikarfrálæruni. Sum dømi kann nevntast, at børn læra at tosa, áðrenn tey læra bókstavirnar. Somuleiðis læra børn at spæla á ljóðfóti, áðrenn tey læra nótarnar.

Suzuki-frálæran byrjaði í Japan og hevur nú breitt seg um allan heimin. Frálæran krevur serliga nógv av foreldrunum. Børnini eru ov lítil, tá tey byrja, so foreldr-

ini mugu venja við børnum um heima. Børnini læra ikki nótir beinanvegin, men hava eitt band heima við tónleikinum, sum tey skulu spæla. Børnini skulu lurta eftir bandinum so ofta sum til ber, so tey kenna lögini væl og virðiliga. Annað av foreldrunum kemur við til allar undirvísingartímarnar og verður soleiðis eitt slag av hjálparlærara hjá barninum.

Suzuki-frálæran hevur ikki sum aðalmál at útbúgva øll børn til yrkistónleikarar,

men at geva teimum ein hollan tónleikakunnleika, bæði tekniskt og musikalskt, so tey kunnu fegnast um at spæla og hoyra tónleik.

Børnini fáa undirvísing 2 ferðir um vikuna í Tórshavnar Musikskúla. Tveir næmingar í senn í 30 minuttir og bólkaundirvísing í 30 minuttir hvørja viku. Børnini skulu vera 5-6 ára gomul.

Lærari er Andrea Heindriksdóttir, tlf. 312611. Ljód-føri kunnu leigast frá mu-

sikkuskúlanum fyri 100 kr. árliga. Keypt av nótum og mógulig ljóðføri kann gerast í samráð við læraran.

Børn, ið ynskja at spæla floytu eftir Suzuki-frálæruháttinum, kunnu verða melda til á: Tórshavnar Musikskúla, Fráutroð 1, 100 Tórshavn, tlf. 333217 mánadag til hósdag frá kl. 9.00 til 20.00, og friggjadag frá kl. 9.00–18.00.

Haldið **sosíalín**